

โซเดียมฟอสเฟต และ โซเดียมไบฟอสเฟต
ความแรง <> กรัม
ชนิดยาน้ำสำหรับสวนทวาร
ชื่อการค้า <tradename>
(<ชื่อการค้า>)

เป็นยาใช้เฉพาะที่ ห้ามรับประทาน

1. ยานี้คืออะไร

1.1. ยานี้มีชื่อว่าอะไร

- ยานี้เป็นยาสูตรผสม มีตัวยา โซเดียม-ฟอสเฟต (sodium phosphate) และ โซเดียม-ไบ-ฟอสเฟต (sodium biphosphate)
- เป็นยาในกลุ่มยาระบาย

1.2. ยานี้ใช้เพื่ออะไร

- ใช้เพื่อรักษาอาการท้องผูก
- ใช้เพื่อทำความสะอาดลำไส้สำหรับการเตรียมผ่าตัดหรือการตรวจวินิจฉัยโรค

2. ข้อควรรู้ก่อนใช้ยา

2.1. ห้ามใช้ยานี้เมื่อไร

- เคยแพ้ยานี้ หรือส่วนประกอบของยานี้
- มีโรคเกี่ยวกับลำไส้ เช่น ลำไส้โป่งพอง ลำไส้อุดตัน ลำไส้อักเสบเรื้อรัง ไส้ตั้งอักเสบ ลำไส้เลื่อนในวัยน้อยกว่าปกติ ทวารหนักเปิดไม่เต็มที่
- มีอาการปวดท้อง
- มีโรคไต ยกเว้นแพทย์สั่งใช้ยานี้
- มีโรคหัวใจล้มเหลว
- มีเลือดออกทางทวารหนัก
- ห้ามใช้ในเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี

เอกสารนี้เป็นข้อมูลโดยย่อ
หากมีข้อสงสัยให้ปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกร

2.2. ข้อควรระวังเมื่อใช้ยานี้ เพื่อความปลอดภัย ให้ปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกร หากท่านมีภาวะต่อไปนี้

- มีโรคความดันโลหิตสูง
- มีโรคเกี่ยวกับหัวใจ
- มีภาวะท้องมาน
- มีแผลบริเวณทวารหนัก
- เคยได้รับการผ่าตัดลำไส้
- มีความผิดปกติของระดับเกลือแร่ในร่างกาย
- ตั้งท้อง วางแผนจะตั้งท้อง หรืออยู่ระหว่างให้นมลูก
- ไม่ควรใช้ยานี้ร่วมกับยา อาหาร สมุนไพร หรือผลิตภัณฑ์เสริมอาหารบางชนิด เพราะอาจมีผลต่อการรักษาหรือเกิดอันตรายได้

3. วิธีใช้ยา

3.1 ขนาดและวิธีใช้

- ควรใช้ยาตามคำแนะนำของแพทย์หรือเภสัชกรเท่านั้น เพราะขนาดและระยะเวลาในการใช้ยานี้ขึ้นอยู่กับชนิดและความรุนแรงของโรค
- ยานี้ใช้สำหรับสวนทวารหนักเท่านั้น
- วิธีการใช้ยาสวนทวารหนัก ศึกษาเพิ่มเติมจากทนายเอกสาร

3.2 ถ้าใช้ยาเกินขนาดที่แนะนำควรทำอย่างไร

- ให้สังเกตอาการอย่างใกล้ชิด หากมีอาการผิดปกติที่รุนแรง เช่น กระจายน้ำ ร่วมกับ ริมฝีปากแห้งแตก กล้ามเนื้อหดเกร็ง ให้นำส่งโรงพยาบาลทันที

4. ข้อควรปฏิบัติระหว่างใช้ยา

- ดื่มน้ำอย่างน้อย 1 แก้วทุก 1 ชั่วโมงหลังจากที่ใช้ยานี้ เพื่อชดเชยการสูญเสียน้ำ
- ไปพบแพทย์ หากอาการท้องผูกไม่ดีขึ้นภายใน 7 วัน
- หญิงให้นมลูก ควรบีมน้ำนมทิ้ง 24 ชั่วโมงหลังจากได้รับยานี้

5. อันตรายที่อาจเกิดจากยา

5.1 อาการที่ต้องไปพบแพทย์ทันที

- ลมพิษ บวมที่ใบหน้า เปลือกตา ริมฝีปาก
- หน้ามืด เป็นลม แน่นหน้าอก หายใจลำบาก
- ผิวหนังลอก ผื่นแดง ตุ่มพอง หรือมีจ้ำตามผิวหนัง
“ให้ไปพบแพทย์ทันที”

5.2 อาการที่ถ้ามีอาการรุนแรง ให้ไปพบแพทย์

- กระจายน้ำ ริมฝีปากแห้ง
- กล้ามเนื้อหดเกร็ง
- ปวดท้อง ท้องอืด
- คลื่นไส้ อาเจียน ท้องเสีย หนาวสั่น
- เจ็บ แสบ คัน บริเวณทวารหนัก
“ถ้ามีอาการรุนแรงให้ไปพบแพทย์”

6. ควรเก็บยานี้อย่างไร

- เก็บยาไว้ในบรรจุภัณฑ์เดิมตามที่ได้รับมา
- เก็บยาในที่แห้ง ปล่อยให้โดนแสงโดยตรง ควรเก็บที่อุณหภูมิไม่เกิน 30 องศาเซลเซียส ไม่ควรเก็บยาในที่ร้อนหรือชื้น เช่น ในรถ ห้องน้ำ ห้องครัว
- เก็บยาให้พ้นมือเด็ก

7. ลักษณะและส่วนประกอบของยา

- ลักษณะยา สารละลายใส <ลักษณะตามทะเบียนยา>
- ตัวยาสำคัญ คือ โซเดียมฟอสเฟต และโซเดียมไบฟอสเฟต
- ส่วนประกอบอื่น ได้แก่ <ส่วนประกอบตามทะเบียนยา>

เอกสารนี้ปรับปรุงครั้งล่าสุด 9 พฤศจิกายน 2566
ศึกษาข้อมูลยาเพิ่มเติมทางเว็บไซต์ของ อย.
<http://www.fda.moph.go.th/sites/oss/Pages/Main.aspx>
<http://ndi.fda.moph.go.th>

วิธีใช้ยาสวนทวารหนัก

1. ล้างมือให้สะอาด
2. ถ้ามีฝาปิดหลอดสวน ให้เอาฝาปิดออกก่อน และหลอ
ลื่นปลายหลอดสวนด้วยสารหล่อลื่น
3. นอนตะแคงโดยใช้ขาข้างเหยียดตรง และงอขาข้างที่
อยู่ด้านบนให้หัวเข่าอยู่ใกล้หน้าอก
4. สอดปลายหลอดสวนเข้าไปในทวารหนัก สอดโดย
ค่อยๆ หมุนขวดยาเข้าไปอย่างช้าๆ
5. ค่อยๆ บีบยาจากขวดหรือภาชนะบรรจุน้ำยาอย่างช้าๆ
จนน้ำยาหมด
6. ขมิบทวารหนักไว้ 2 - 3 วินาที
7. นอนในท่าเดิมประมาณ 15 - 30 นาที หรือจนกว่าจะ
ทนไม่ได้ จึงลุกไปถ่ายอุจจาระ เนื่องจากหากถ่าย
อุจจาระทันทีที่รู้สึกอยากถ่ายอาจทำให้ยาออกมาจาก
ทวารหนักก่อนที่จะออกฤทธิ์ได้เต็มที่